

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LUKIŠKIŲ TARDYMO IZOLIATORIŲ-KALĖJIMĄ IR KALĖJIMŲ DEPARTAMENTĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS

2017-05-29 Nr. 4D-2016/1-1604
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X skundą ir jo papildymo raštus (toliau vadinama – Skundas) dėl Lukiškių tardymo izoliatoriaus-kalėjimo (toliau vadinama – LTI-K) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai atsisakant padaryti dokumentų kopijas, ir Kalėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau vadinama – KD) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus su tuo susijusius Pareiškėjo skundą.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodoma, jog Pareiškėjas keletą kartų kreipėsi į LTI-K pareigūnus prašydamas padaryti dokumentų kopijas, tačiau jam raštu buvo atsakoma, kad kopijos daromos nebus; Pareiškėjo nuomone, LTI-K pareigūnai nepagrįstai atsisakė patenkinti jo prašymus dėl kopijų darymo; KD iškilusių problemų nespėdė ir Pareiškėjui pateikdavo formalius atsakymus.

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Atsižvelgiant į Skunde išdėstytas aplinkybes, tyrimas bus atliekamas ir išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

4.1. dėl LTI-K pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai atsisakant padaryti kopijas;

4.2. dėl KD pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus Pareiškėjo skundą.

Dėl LTI-K pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai atsisakant padaryti kopijas

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolierius 2016 m. gruodžio 8 d. d. raštu Nr. 4D-2016/1-1604/3D-3427 kreipėsi į LTI-K prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2016 m. gruodžio 30 d. Seimo kontrolierius gavo 2016 m. gruodžio 30 d. LTI-K raštą „Dėl informacijos ir dokumentų pateikimo atsakant į Seimo kontrolieriaus klausimus dėl X skundų“ Nr. 9-17938.

Šiame rašte ir prie jo pridedamuose dokumentuose nurodoma, kad:

5.1. Pareiškėjui nebuvo daromos jo paties rašytų skundų, prašymų ir pan. kopijos, nes Tardymo izoliatorių vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1R-172 (toliau vadinama – TIVTT) [*teisės akto redakcija, galiojusi 2016 m. gruodžio 30 d., LTI-K rašto pateikimo metu*], 15 priedo, kuriame nustatytas suimtiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašas, 4.3 punkte yra nurodyta, kad suimtieji gali turėti baudžiamosios bylos medžiagą, nuosprendžių, nutarčių ir nutarimų nuorašus ar kopijas, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, visuomeninių organizacijų bei tarptautinių institucijų atsakymus, kvitus, ir šis sąrašas yra baigtinis; dėl šios priežasties Pareiškėjui nebuvo padarytos jo raštu parduotuvei pateiktų prekių užsakymų bei prekių pirkimo–pardavimo čekių kopijos;

5.2. kitais atvejais pageidaujamų dokumentų kopijas buvo atsisakoma daryti vadovaujantis TIVTT 41¹ ir 42 punkto reikalavimais, t. y. dokumentų kopijos nebuvo daromos, jei Pareiškėjo sąskaitoje nebuvo lėšų, išskyrus atvejus, kai šias kopijas jis ketino pateikti teismui;

5.3. Pareiškėjo prašymas perkelti jo korespondenciją (prašymus, skundus ir atsakymus į juos) iš Dokumentų valdymo sistemos į elektroninę laikmeną (USB) nebuvo patenkintas, nes, pagal Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 18 straipsnio 3 dalį, įstaigos teikia informaciją tokia forma ir būdais, kokie naudojami įstaigoje.

6. 2016 m. gruodžio 1 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija raštu Nr. (1.23)7R-9109 Seimo kontrolierių ir Pareiškėją informavo, kad:

6.1. „[...] Jūsų paminėtų apsipirkimo užsakymų, administracinės bylos medžiagos, Jūsų rašytų skundų ar prašymų ir kt. kopijos yra valstybės įstaigos atsakymų sudedamoji dalis ir pagal TIVTT 15 priedo 4.3 papunktį suimtieji minėtas kopijas gali turėti su savimi“;

6.2. „Atsižvelgiant į tai, kad Jūsų skundai rašyti kompiuteriu, norime atkreipti dėmesį ir į tai, kad dokumentus (pvz., rašytus prašymus ir skundus, institucijų atsakymus, teisės aktus ir kt.) Jūs turite galimybę saugoti ir turėti kompiuteryje ar informacinėje laikmenoje. Pastebėtina, kad tokiu būdu Jums kaupiant dokumentus ar kitą literatūrą būtų daugiau erdvės kameroje, kurioje Jūs esate laikomas, sumažėtų bendras Jūsų turimų daiktų svoris, kas palengvintų jų priežiūrą, o taip pat sudarytų galimybes turėti kitų daiktų, numatytų TIVTT 15 priede.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. TIVTT (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2016 m. liepos 5 d. iki 2017 m. sausio 1 d.):

7.1. 41¹ punktas – „Suimtojo prašymu tardymo izoliatoriaus administracija privalo padaryti dokumentų ar kitos medžiagos kopijas, išspausdinti suimtojo nurodytoje interneto svetainėje ar pateiktoje elektroninėje laikmenoje esančią informaciją. Šios paslaugos suimtajam suteikiamos vadovaujantis Dokumentų kopijų parengimo išlaidų atlyginimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 1039 „Dėl Dokumentų kopijų parengimo išlaidų atlyginimo tvarkos patvirtinimo“, ir tik tada, kai suimtasis yra mokus“;

7.2. 42 punktas – „Jeigu suimtasis nori prie pasiūlymo, prašymo (pareiškimo), peticijos ar skundo pridėti dokumentų ar kitos medžiagos kopijas, tačiau nuteistojo asmeninėje sąskaitoje nepakanka lėšų pataisos įstaigos administracijai atlyginti už kopijų parengimą, tardymo izoliatoriaus administracija privalo suimtajam padaryti prašomų dokumentų ir medžiagos kopijas, o šioms kopijoms parengti reikalinga suma iš suimtojo asmeninės sąskaitos nurašoma, kai jis tampa mokus“;

7.3. 15 priedo „Suimtiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašas“ 4.3 punktas – „Baudžiamosios bylos medžiaga, nuosprendžių, nutarčių ir nutarimų nuorašai ar kopijos, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, visuomeninių organizacijų bei tarptautinių institucijų atsakymai, kvitai.“

8. TIVTT (aktuali teisės akto redakcija, įsigaliojusi nuo 2017 m. kovo 1 d.):

8.1. *41¹ punktas* – „Suimtojo prašymu tardymo izoliatoriaus administracija privalo padaryti dokumentų ar kitos medžiagos kopijas, išspausdinti suimtojo nurodytoje interneto svetainėje ar pateiktoje elektroninėje laikmenoje esančią informaciją. Šios paslaugos suimtajam suteikiamos vadovaujantis Dokumentų kopijų parengimo išlaidų atlyginimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 1039 „Dėl Dokumentų kopijų parengimo išlaidų atlyginimo tvarkos patvirtinimo“, ir tik tada, kai suimtasis yra mokus“;

8.2. *42 punktas* – „Jeigu suimtasis nori prie pasiūlymo, prašymo (pareiškimo), peticijos ar skundo pridėti dokumentų ar kitos medžiagos kopijas, tačiau nuteistojo asmeninėje sąskaitoje nepakanka lėšų pataisos įstaigos administracijai atlyginti už kopijų parengimą, tardymo izoliatoriaus administracija privalo suimtajam padaryti prašomų dokumentų ir medžiagos kopijas, o šioms kopijoms parengti reikalinga suma iš suimtojo asmeninės sąskaitos nurašoma, kai jis tampa mokus“;

8.3. *15 priedo „Suimtiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašas“ 4.3 punktas* – „Administracinės, civilinės ir (ar) baudžiamosios bylos medžiaga, nuosprendžių, nutarčių ir nutarimų nuorašai ar kopijos, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, visuomeninių organizacijų bei tarptautinių institucijų atsakymai, kvitai, teisės aktų ir *kreipimūsi kopijos*.“

Tyrimo išvados

9. Skunde nurodoma, kad LTI-K pareigūnai nepagrįstai atsisako padaryti Pareiškėjo pageidaujamų dokumentų kopijas.

10. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą (tiek galiojusį Pareiškėjo kreipimosi į LTI-K dėl kopijų padarymo metu, tiek galiojantį šiuo metu; šios pažymos 7.1, 7.2, 8.1, 8.2 punktai), suimtojo prašymu tardymo izoliatoriaus administracija privalo padaryti dokumentų ar kitos medžiagos kopijas, išspausdinti suimtojo nurodytoje interneto svetainėje ar pateiktoje elektroninėje laikmenoje esančią informaciją, tačiau jam kyla pareiga atlyginti kopijų parengimo išlaidas. Tai reiškia, kad suimtasis gali įgyvendinti savo teisę gauti pageidaujamų dokumentų kopijas tada, kai yra mokus.

Dokumentų kopijos gali būti daromos *suimtajam sąskaitoje neturint lėšų tik tuo atveju*, jei šias kopijas jis nori pridėti prie pasiūlymo, prašymo (pareiškimo), peticijos ar skundo; šioms kopijoms parengti reikalinga suma iš suimtojo asmeninės sąskaitos nurašoma, kai jis tampa mokus.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad LTI-K pareigūnai atsisakydavo daryti dokumentų kopijas vadovaudamiesi TIVTT 41¹ ir 42 punkto reikalavimais (šios pažymos 7.1, 7.2, 8.1, 8.2 punktai), t. y. dokumentų kopijos nebuvo daromos, jei Pareiškėjo sąskaitoje nebuvo lėšų, išskyrus atvejus, kai šias kopijas jis ketino pateikti teismui. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad LTI-K pareigūnai vadovavosi teisės aktais ir Pareiškėjo teisių nepažeidė.

11. TIVTT 15 priedo 4.3 punkte (šios pažymos 7.3 punktas) nustatyta, kad suimtieji kameroje gali turėti baudžiamosios bylos medžiagą, nuosprendžių, nutarčių ir nutarimų nuorašus ar kopijas, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, visuomeninių organizacijų bei tarptautinių institucijų atsakymus, kvitus. Atkreiptinas dėmesys, kad LTI-K pareigūnai atsisakė padaryti Pareiškėjo pageidaujamų dokumentų kopijas argumentuodami tuo, kad pagal šį teisinį reglamentavimą jis negali jų turėti.

Šiuo atveju yra reikšmingas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išaiškinimas, kad TIVTT 15 priedo 4.3 papunktyje nustatytas teisinis reglamentavimas turėjo ir turėtų būti suprantamas plačiau, t. y. Pareiškėjo nurodyti parduotuvei raštu pateikti prekių užsakymai bei prekių pirkimo–pardavimo čekiai, jo rašyti skundai, prašymai ir pan. bei jų kopijos yra valstybės

įstaigos atsakymų sudedamoji dalis ir suimtieji, įskaitant Pareiškėją, šias kopijas gali turėti su savimi.

Pažymėtina ir tai, kad šiuo metu galiojančių TIVTT 15 priedo 4.3 punkte (šios pažymos 8.3 punktas) yra tiesiogiai įtvirtinta, jog suimtieji turi teisę kameroje turėti savo kreipimūsi į valstybės ir savivaldybių įstaigas bei institucijas kopijas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad LTI-K pareigūnai nepagrįstai netenkinio Pareiškėjo prašymų padaryti jo kreipimūsi į valstybės ir savivaldybių įstaigas bei institucijas, parduotuvei raštu pateiktų prekių užsakymų bei prekių pirkimo–pardavimo čekių kopijas.

12. Skundo tyrimo metu nustatyta ir tai, kad Pareiškėjo prašymas perkelti jo korespondenciją (prašymus, skundus ir atsakymus į juos) iš Dokumentų valdymo sistemos į elektroninę laikmeną (USB) nebuvo patenkintas. Šiuo atveju yra aktualus šios pažymos 11 punkte minėtas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išaiškinimas. Šiame išaiškinyje nurodoma, jog TIVTT nustatytas teisinis reglamentavimas turėjo ir turėtų būti suprantamas taip, kad suimtiesiems turi būti sudaromos sąlygos dokumentus (rašytus prašymus ir skundus, institucijų atsakymus, teisės aktus ir kt.) saugoti ir turėti kompiuteryje arba informacinėje laikmenoje. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad LTI-K pareigūnai nepagrįstai atsisakė patenkinti Pareiškėjo prašymą perkelti jo korespondenciją į elektroninę laikmeną.

Atkreiptinas dėmesys, kad LTI-K pareigūnai atsisakymą patenkinti aptariamą Pareiškėjo prašymą grindė Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (toliau vadinama – TGIĮ) 18 straipsnio 3 dalyje nustatytu teisiniu reglamentavimu, nors pagal TGIĮ atsisakyti suteikti informaciją galima tik šio įstatymo nustatyta tvarka, t. y. yra susidariusi situacija, kai TGIĮ apskritai netaikomas (TGIĮ 1 straipsnio 3 dalis), arba esant TGIĮ 16 straipsnyje nustatytiems pagrindams. Tais atvejais, kada nėra TGIĮ 1 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų informacijos teikimo apribojimų ar atsisakymo teikti informaciją pagrindų, numatytų TGIĮ 16 straipsnyje, informacija turi būti teikiama.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2008 m. lapkričio 20 d. nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A756-1698/2008, yra nurodęs, jog nenustačius pagrindų, dėl kurių pagal TGIĮ pareiškėjų prašoma informacija gali būti neteikiama, taip pat nesant duomenų, kad institucija prašomos informacijos neturėtų, informacija turi būti teikiama; į asmenų prašymus pateikiami atsakymai privalo būti konkretūs, aiškūs ir išsamūs.

Nagrinėjamu atveju vertintina, jog LTI-K pareigūnų pateikti argumentai nebuvo konkretūs, aiškūs ir išsamūs (iš pateiktų motyvų yra sunku suprasti, kad Pareiškėjui yra atsisakyta suteikti informaciją ir koku teisiniu pagrindu tai yra padaryta) ir galėjo sudaryti prielaidų Pareiškėjui klaidingai tikėtis, kad jam bus teikiamos pageidaujama dokumentų kopijos TIVTT 41¹ ir 42 punktuose nustatyta tvarka, kas buvo daroma ne visais atvejais (šios pažymos 11 punktas).

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šios pažymos 10–12 punktuose, darytina išvada, kad LTI-K pareigūnai netinkamai taikė teisės aktų nuostatas, todėl nepagrįstai atsisakė padaryti Pareiškėjo pageidaujama dokumentų kopijas. Šios aplinkybės leidžia konstatuoti, kad nagrinėjama Skundo dalis yra pagrįsta.

LTI-K direktoriui Viktorui Davidenko rekomenduotina imtis priemonių, kad sprendžiant suimtųjų prašymų dėl kopijų padarymo, korespondencijos perkėlimo į elektronines laikmenas tenkinimo / netenkinimo klausimus būtų vadovaujama TIVTT 15 priedo 4.3 punkte nustatytu teisiniu reglamentavimu ir 2016 m. gruodžio 1 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos rašte Nr. (1.23)7R-9109 išdėstytu išaiškinyje.

Dėl KD pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus Pareiškėjo skundą

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

14. Pareiškėjas kartu su Skundu pateikė 2016 m. gruodžio 13 d. KD raštą Nr. 2S-6573, kuriame nurodoma:

14.1. 2016 m. gruodžio 5 d. Pareiškėjas kreipėsi į KD skųsdamas 2016 m. lapkričio 23 d. LTI-K raštą Nr. 96-3817, o 2016 m. gruodžio 13 d. KD raštu Nr. 2S-6573 yra pateikiamas atsakymas į šį kreipimąsi;

14.2. „Skundo nagrinėjimo metu Kalėjimų departamentas kreipėsi į Lukiškių TI-K administraciją ir nurodė pateikti dokumentinę medžiagą apie Jūsų 2016-12-05 skunde minimas aplinkybes. Nustatyta, kad Jums buvo pateiktas pagrįstas atsakymas.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

15. Suėmimo vykdymo įstatymo:

49 straipsnis „Pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas“ – „1. Tardymo izoliatorių pareigūnų veiksmai ir sprendimai skundžiami Bausmių vykdymo kodekso 183 straipsnyje nustatyta tvarka. [...]“

16. Bausmių vykdymo kodekso:

183 straipsnis „Bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų apskundimas“ – „1. Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios institucijos ar įstaigos vadovui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. 2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bausmes vykdančių institucijų ir įstaigų vadovų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami Kalėjimų departamento direktoriui. Šis skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o jei dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo baigimo dienos. [...]“

17. Viešojo administravimo įstatymo:

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 2) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs; [...]; 4) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų; [...]“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

18. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama – LVAT) 2011 m. balandžio 19 d. nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A-143-2876/2011, nurodė: „Laisvės

atėmimo institucijų sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti *objektyviais* duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai [...].“

19. LVAT 2012 m. gruodžio 20 d. sprendime, priimtame administracinėje byloje Nr. A-822-3206-12, konstatavo: „Pagal Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto (2008 m. lapkričio 6 d. įstatymo Nr. X-1791 redakcijos) 5 straipsnį Kalėjimų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos (pagal Statuto 2 straipsnio 1 dalį pataisos namai yra Kalėjimų departamentui pavaldi įstaiga) savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Bausmių vykdymo kodeksu, Baudžiamuoju kodeksu, Baudžiamojo proceso kodeksu, Suėmimo vykdymo įstatymu, kitais įstatymais, šiuo statutu, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais. Pagal Statuto 4 straipsnį Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų veikla grindžiama teisingumo, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, suimtųjų ir nuteistųjų lygybės prieš suėmimo ir bausmių vykdymo įstatymus, humanizmo, bausmių vykdymo individualizavimo, progresyvaus bausmių atlikimo ir viešumo principais. Panevėžio pataisos namai ir Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, kaip viešojo administravimo subjektai, be minėtų specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, pavyzdžiui: įstatymo viršenybės, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, *objektyvumo*, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principus (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punktas).“

Tyrimo išvados

20. Pareiškėjas teigia, kad KD išsamiai neištyrė jo skundo ir pateikė formalų atsakymą.

21. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, KD nagrinėja asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, priskirtinus KD kompetencijai, tarp jų ir skundus dėl laisvės atėmimo bausmės vykdančių institucijų ir įstaigų pareigūnų, vadovų veiksmų bei sprendimų (šios pažymos 16 punktas). Nagrinėdamas šiuos skundus KD, kaip viešojo administravimo subjektas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų, tarp jų, ir objektyvumo principo, kuris reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (šios pažymos 17, 19 punktai). Pažymėtina, kad LVAT, atskleidamas objektyvumo principo turinį, 2011 m. balandžio 19 d. nutartyje nurodė, jog laisvės atėmimo institucijų, t. y. ir KD, sprendimuose turi būti aiškiai nurodyti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis pagrįsti sprendimo motyvai (šios pažymos 18 punktas).

22. Seimo kontrolierius skundo tyrimo metu nustatė, kad 2016 m. gruodžio 5 d. Pareiškėjas kreipėsi į KD skųsdamas 2016 m. lapkričio 23 d. LTI-K raštą Nr. 96-3817. 2016 m. gruodžio 13 d. raštu Nr. 2S-6573 KD pateikė atsakymą į šį kreipimąsi, nurodydamas: „Skundo nagrinėjimo metu Kalėjimų departamentas kreipėsi į Lukiškių TI-K administraciją ir nurodė pateikti dokumentinę medžiagą apie Jūsų 2016-12-05 skunde minimas aplinkybes. Nustatyta, kad Jums buvo pateiktas pagrįstas atsakymas“. Toks KD atsakymo turinys kelia abejonę, ar KD atliko tyrimą, jei tyrimas buvo atliktas, kokias konkrečias aplinkybes nustatė, ar šios nustatytos aplinkybės patvirtina / paneigia 2016 m. gruodžio 5 d. Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes ir kaip.

Taigi darytina išvada, jog KD pareigūnai Pareiškėjui pateikė formalų atsakymą, t. y. pateikė objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis nepagrįstą 2016 m. gruodžio 13 d. atsakymą.

23. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundo dalis dėl KD pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus Pareiškėjo skundą, yra pagrįsta.

KD direktoriui rekomenduotina imtis priemonių, kad ateityje pareiškėjų skundai būtų tiriami atidžiai, įvertinant visas skunde nurodytas aplinkybes, o pareiškėjams pateikiami atsakymai būtų pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

24. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalį dėl LTI-K pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepagrįstai atsisakant padaryti dokumentų kopijas, pripažinti pagrįsta.

25. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalį dėl KD pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus su tuo susijusį Pareiškėjo skundą, pripažinti pagrįsta.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

26. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius KD direktoriui rekomenduoja imtis priemonių, kad ateityje pareiškėjų skundai būtų tiriami atidžiai, įvertinant visas skunde nurodytas aplinkybes, o pareiškėjams pateikiami atsakymai būtų pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais).

27. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius LTI-K direktoriui Viktorui Davidenko rekomenduoja imtis priemonių, kad sprendžiant suimtųjų prašymų dėl kopijų padarymo, korespondencijos perkėlimo į elektronines laikmenas tenkinimo / netenkinimo klausimus būtų vadovaujama TIVTT 15 priedo 4.3 punkte nustatytu teisiniu reglamentavimu ir 2016 m. gruodžio 1 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos rašte Nr. (1.23)7R-9109 išdėstytu išaiškinimu.

28. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius prašo apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus informuoti iki 2017 m. birželio 23 dienos.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas